

Förord

Låstads Idrottssällskap bildade år 1936 och kan i år se tillbaka på en 50-årig verksamhet

Styrelsen har ansett det angeläget att till firandet av de gångna årens verksamhet utge en liten historik och tillbakablick.

Eftersom föreningen under åren fört en mångsidig verksamhet inom idrotten, vill vi berätta om dem som stått i spetsen för föreningen även om vi skulle vilja ha med mycket mera.

Vår historik vill vara ett tack till dem som gjort stora eller små insatser för Låstad Idrottssällskap under dessa år. Vi vill tacka de som för 50 år sedan bildade vår förening, och samtidigt uppmana de unga att föra deras verk vidare.

Styrelsen

En förening föds

Någon gång under hösten 1935 diskuterade några personer i Låstad frågan om att få igång en idrottsförening i bygden.

Vid ett möte i december månad 1935 med några intresserade beslöts att tillsätta en interimsstyrelse som skulle försöka att bilda en idrottsförening.

Sven Aronsson, Martin och Folke Hermansson, Sven Spjut och Karl-Gustav Fagerberg var några av dem som dessa beslöt att skriva till Svenska Idrottsförbundet efter stadgar och andra handlingar som behövdes för att bilda en förening.

Den 19 januari 1936 samlades 17 personer i Sven-Olofsgårdens "Drängstuga" och under Sven Aronssons ordförandeskap beslöts att bilda en idrottsförening och som fick namnet "Låstad, Böja och Eks Gymnastik- och idrottsförening".

Föreningens första styrelse fick följande utseende: ordförande Allan Larsson, v. ordförande Folke Hermansson, sekreterare Martin Hermansson, kassör Karl-Gustaf Fagerberg, v. sekreterare Fredrik Edvardsson och materialförvaltare Sven Spjut. Till styrelsesuppleanter utsågs Erik Lindvall och Bengt Eliasson. Till revisorer utsågs Rune Friberg och Martin Hermansson med Gunnar Pettersson och Allan Johansson som suppleanter.

Det förslag till stadgar som hade uppgjorts antogs av mötet, och där det i § 1 anges att "Föreningen stiftad den 19 januari 1936 har till uppgift att genom utövande av idrott höja intresset för densamma och utbilda goda idrottsmän samt verka för en god kamratanda".

Årsavgiften fastställdes till 2 kronor och med en inträdesavgift på 1 krona. Föreningens idrottsliga verksamhet skall handhavas av 3 sektionsutskott, för cykling, fotboll och allmän idrott. Redan vid detta första mötet utsågs tre personer som fick i uppdrag att anskaffa en idrottsplan. Valda till detta uppdrag blev M. Hermansson, Sven Aronsson och K.G. Fagerberg. Detta det första mötet avslutades med att ordföranden utbringade ett fyrfaldigt leve för föreningens framgång. Att utbringa ett leve för föreningen fortsatte på samtliga möten till maj 1938 då det upphörde.

Vid nästa möte den 31 januari diskuterades lokalfrågan och då lämnade Eliasson, Stommen ett erbjudande om att de hade en lokal som kunde få hyras.

Vid mötet den 28 februari 1936 beslöts att söka inträde i Svenska Gymnastik- och Idrottsföreningarna Riksförbund.

Vid samma möte beslutades att "rökning" är förbjuden i möteslokalen. Man beslöt även att "svordomar" inte fick förekomma på föreningens möten och att medlemmarna skall göra sitt bästa för att bekämpa dessa.

Amatörteater är det något för en idrottsförening? Ja! För vid mötet den 27 mars valdes 11 personer att ingå i en teaterkommitté.

SEKTIONER

Ledamöterna i de tre sektionerna utsågs vid mötet den 27 mars 1936 och valda blevo: Fotbollsektion: Kurt Gustavsson, Karl Hjalmarsson och Karl-Gustav Fagerberg. Cykelsektion: Sven Larsson, Kampavall, Erik Johansson och Sven Spjuth. Sektion för Allmän idrott: Allan Bengtsson, Bertil Bengtsson och Martin Hermansson.

Vid mötet den 27 mars diskuterades även frågan om föreningens deltagande i fotbollsserier och då utsågs K.G. Fagerberg att resa till Varnhem den 5 maj för att delta i en konselj angående fotbollsserier.

DEBATTER

På mötena skulle det vara diskussioner i olika ämnen och den 27 november 1936 var det Sven Aronsson som inledde en livlig debatt. I sin inledning fördömde Aronsson allt vad dans, sprit och rökning heter. Han tyckte vidare att en idrottsman i synnerhet bör sköta sin hälsa och avhålla sig från detta. Efter denna inledning begärde Fagerberg ordet och tyckte att en idrottsman alls inte bör avhålla sig från dessa ting, i synnerhet dansen tyckte han inte var någon risk för en idrottsmans hälsa.

Aronsson däremot fördömde dansen i högsta grad och att en danslokal var det syndigaste ställe som kunde uppletas. Bror Olsson yttrade att stå på en rökig loge och tröska en hel dag var mycket värre än i en danslokal. Aronsson försvarade sig med att stå på loge hörde arbetet till.

Styrelsen skriver i sin första årsredogörelse: Detta år nu inget lysande att komma med som föreningen har gjort under det gångna året, men man får ta hänsyn till att föreningen bara varit till ett år, och inte haft tillgång till goda ledare eller organisatörer. Men vi får väl hoppas att till ett annat år när medlemmarna satt sig in och varit med om mera inom idrotten skall kunna komma fram till verkligt goda resultat".

NAMNÄNDRING

Vid mötet den 27 mars 1936 väcktes ett förslag att ändra namnet på föreningen men det bordlades till nästa möte diskuterades frågan om man skulle

förslaget om att ändra till nästa möte. På nästa möte diskuterades frågan om man skulle behålla namnet eller byta till IF. Frågan bordlades igen men vid mötet den 29 april beslutades att ändra namnet till "ELBS Idrottsförening". Redan vid mötet den 27 maj beslutades att återtaga det gamla namnet.

Vid årsmötet den 13 januari 1940 beslöts med 14 röster att ändra namnet på föreningen till "Låstad Idrottssällskap". 12 röster fick förslaget Låstad IF. En av orsakerna till namnändringen är enligt protokollet att det inte finns några medlemmar kvar från Böja och Ek.

EKONOMI

En förening kan inte leva bara på ideellt arbete. Det fordras också pengar för att en förening skall kunna hålla sin verksamhet igång. Redan från början stod det klart för styrelsen i Låstad, Böja och Eks Gymnastik- och Idrottsförening att något måste göras för att föreningen skulle få en god ekonomisk ställning.

Under föreningens första verksamhetsår förhyrde man därför St. Eks festplats vid två tillfällen och fick på så sätt ett bra tillskott till föreningens kassa.

Vid det första årsmötet den 9 januari 1937 godkändes en budget för år 1937 som slutade på 550 kronor. Medlemsantalet var vid det årsskiftet 65. Medlemsantalet nu 1986 är omkring 250. Karl-Gustav Fagerberg lovade vid detta tillfället att skänka föreningen en ordförandeklubba. Under de gångna åren har föreningen även förhyrt festplatsen vid Stenåker av Låstad Arbetarekommun innan föreningen byggde en egen i närheten av Lillegården för att senare flytta den till sin nuvarande plats vid Rå-

längsvallen. Dessa fester har under de gångna åren betytt mycket för föreningens ekonomi. Enligt protokollet skulle det vid en av festerna på St. Ek anordnas en dragkamp mellan Låstad och Böja. Om det blev någon dragkamp eller vem som vann finns det inga uppgifter om. Det var inte bara idrott som föreningen var intresserad av.

Vid mötet 29 oktober 1937 fick styrelsen i uppdrag att låna hem en boklåda med ett sextiotal böcker.

FÖRENINGSLOKAL

I protokollet den 30 oktober 1936 omtalas att föreningen nu har en egen lokal och att gymnastik skall hållas tisdagar och fredagar under Sven Aronssons ledning. Denna anteckning betydde att föreningen har förvärvat fastigheten Habbegården 3:18 som ligger vid vägskålet mot Lövåsen i Låstad för 1.000 kronor. Fastigheten användes som klubbstuga där det förutom föreningsmöten även ordnades för olika idrottsutövningar bl.a. gymnastik och brottning.

Vid ett möte den 25 maj 1945 beslutades att på offentlig auktion försälja den idrottsföreningen tillhöriga "Idrottsstugan". Under krigsåren kunde Föreningen ej använda fastigheten då den var uthyrd till Krigskassan T2, Skövde.

Den 25 september 1942 beslöts att inlämna en begäran till Låstads skolstyrelse om att få använda Låstad folkskola som gymnastiklokal. Låstad kommun hade tidigare meddelat att föreningen får använda kommunalrummet i folkskolan när föreningen vill ha hit någon föredragshållare. Karl-Gustaf Fagerberg fick i uppdrag att ringa Tage Eriksson 'senare Stadionchef i Stockholm: för att höra om han var villig att hålla ett föredrag. Under år 1938 har föreningen begärt inträde i Svenska Gymnastikförbundet.

Den 11 november 1969 beslutade föreningen att tillsätta en kommitté som skall undersöka möjligheterna till att bygga en träningslokal vid Rålängsvallen. Den första kommittén fick följande utseende: Åke Johansson, Sven Andersson, Roland Låstberg, Stig Johansson och Sture Andersson. För att få byggnadsvirke till träningslokalen hade ett avtal upprättats med godsägare Liljestjärna på St Ek om att där få hugga timmer. Medlemmarna uppmanades att de 6 december 1969 åka till St Ek för att börja med avverkningen.

Frågan om träningslokal diskuterades åter den 16 januari 1972 och då beslöts att tillsätta en byggnadskommitté som fick i uppdrag att lägga fram ritningsförslag till en byggnad. Till byggnadskommitté valdes: Åke Johansson, Stig Johansson, Kurt Andersson, Arne Sjöstedt och Rune Landqvist.

År 1978 inköptes en äldre barack i Falköping för 20.000 kronor. På mötet den 5 december 1978 meddelades att Fritidsnämnden i Mariestads kommun avslagit föreningens begäran om ett anslag som hjälp för uppförandet av baracken.

Ur årsmötesprotokollet den 3 februari 1980 säxar vi: "Det var mötets uppfattning att uppförandet av en lokal snarast måste komma till stånd då det är av yttersta betydelse för klubbens aktiviteter, Ansökan om byggnadslov skall in inom de närmaste dagarna. Sedan i övrigt hänger hela projektet på frivilliga insatser".

Byggnadslov för klubblokalen beviljades på hösten 1980 och grundarbetenas påbörjande diskuterades vid ett möte den 28 oktober 1980. Mötet diskuterade även hur bygget skulle finansieras. Styrelsen föreslog att ett banklån på 40.000 kronor skulle tas. Vid styrelsesammanträde den 16 augusti

1982 beslöts att hos Mariestads kommun ansöka om ett lån på 80.000 kronor som skulle vara ränte- och amorteringsfritt under de första fem åren. Kommunen beviljade lånet som ett anslag.

Klubblokalen invigdes på hösten 1982 och används nu för inomhusträning, gymnastik och gymping, inomhusfotboll och bandy, samt barnlekar.

SKIDOR

Skidloppning har även funnits med på föreningens program. I slutet av 1960-talet och början av 1970-talet stod föreningen som arrangör av skidtävlingar för både individuell och lagtävling. Dessa tävlingar var mycket uppskattade med omkring 100-talet startande. En ny väg och snöbrist gjorde att dessa tävlingar fick upphöra. Under år 1969 lämnade Låstad IS in en begäran till Timmersdala kommun om ett bidrag på 10.000 kronor för byggandet av ett elljusspår. Då kommunen hade bordlagt frågan beslöt förening den 5 november 1970 att skidsektionen skulle diskutera med IF Tymer om att tillsammans

bygga ett elljusspår. Frågan om elljusspåret kunde senare ej fullföljas då det tilltänkta markområdet blev genomkorsat av en ny vägsträckning.

Även bandyn har vid några tillfällen funnits med bland föreningens aktiviteter. Under år 1939 spelades 3 matcher där samtliga förlorades med 7 - 43.

Den 1 mars 1959 erbjöd sig Bröderna Elmstrand, Katrineberg, att upplåta ett markområde för en ishockeybana.

IDROTTSPLATS

Redan på mötet när föreningen bildades diskuterades frågan om en idrottsplats och en kommitté tillsattes. Vid möte den 29 juli 1936 beslöts att fråga Svensson i Nolegården om föreningen kunde få hyra mark för en fotbollsplan på 5 år.

Under de första åren flyttades fotbollsplanen många gånger mellan olika markområden.

Vid årsmötet den 23 januari 1943 kunde idrottsplatskommittén meddela att de tecknat ett 5-årigt arrendekontrakt med Ernst R. Staf på ett markområde för en idrottsplats. Markområdet var den plats där idrottsplatsen fortfarande är belägen. Vid möte den 26 mars 1945 väcktes förslag om att av Ernst R.

Staf inköpa markområdet där idrottsplatsen ligger.

Vid samma tillfälle beslöts att bygga ett omklädnings- och redskapshus och kostnaderna för detta bygge uppgick till 1.577 kronor.

Detta omklädningshus har under åren tillbyggt några gånger. Byggnaden innehåller nu förutom omklädningsrum med duschar även panncentral för föreningshuset.

Vid ett möte den 19 januari 1975 beslutades att inköpa ett markområde med fastighetsbeteckningen Horsamossen 1:4 för en summa av 4.500 kronor att användas som träningsplan.

Den 8 mars 1983 erhåller idrottsföreningen ett gåvobrev från Ernst Rickard Stafs dödsbo på ett 5.000 kvm stort markområde från fastigheterna Horsamossen 1:2 och 1:3 och den 61 sept. 1983 beslutas om inköp av ytterligare mark för en fotbollsplan för 4.000 kronor.

På hösten 1986 har en fotbollsplan iordningställt och gräsbesått. När den nya planen är färdig att tas i bruk har föreningen tillgång till två gräsplaner och en grusplan, den senare försedd med belysning. Under många år var Låstad 15 känt för ha en fotbollsplan där man fick spela fotboll runt en elstolpe. Kraftbolaget har nu flyttat stolpen så alla planer är nu fria från hinder.

Låstad Idrottssällskap är nu ägare till ett stort markområde där det finns tre fotbollsplaner, ett stort föreningshus där det finns plats för olika inomhusaktiviteter med tillgång till duschar samt en dansbana.

SAMMANSLAGNINGAR

Den 27 juli 1939 diskuterades en sammanslagning med IF Kamraterna i Timmersdala. IF Kamraterna representerades vid detta tillfälle av Karl Lindberg. Vid mötet den 29 september 1939 kunde ordföranden hälsa 13 nya medlemmar välkomna i föreningen. Dessa hade tidigare varit medlemmar i IF Kamraterna som nu har upphört. Från Folkets Hus föreningen i Timmersdala meddelades att Låstad IS får övertaga den andel som förut innehafvs av IF Kamraterna.

Den 16 oktober 1966 diskuterades frågan om ett samgående med IF Tymer. Beslutet blev att styrelsen fick i uppdrag att ta kontakt med IF Tymer för ett förberedande sammanträde. Vid detta sammanträde framgick det att IF Tymer av olika orsaker inte kunde medverka till ett samgående.

FOTBOLL

Fotbollen har under de gångna 50 åren varit den dominerande sporten inom Låstad IS. Under det första verksamhetsåret spelades 6 fotbollsmatcher. Av dessa vanns en match mot Tidavad med 8-3 och man förlorade mot Tidän med 1-12 men detta inverkar ej på humöret utan laget fortsatte med sitt spel. Under de gångna åren har det blivit många både vinster och förluster för fotbollslaget.

År 1956 blev laget tvåa i serien och fick då ta steget upp i Norra Skaraborgsserien därför att ettan var ett B-lag som inte fick gå upp i högre serie. Även åren 1982 och 1983 har varit år r 1 bra placeringar i serien.

Låstad Idrottssällskap började tidigt med Damfotboll och år 1969 fanns laget med 1 seriespel och även här har det varit såväl med- som motgångar under åren. Under jubileumsåret har Låstad IS haft 8 lag

med .i seriespel. Det har varit både A- och B-seniorlag, juniorlag samt pojklag för 10, 12 och 14-åringar. På damsida har det varit ett seniorlag och ett flicklag.

CYKEL

Under de första åren var det många som intresserade sig för deltagande i cykeltävlingar. Av årsberättelsen för år 1936 framgår det att vid en tävling vid St Ek där de åkte 37 km så blev Folke Hermansson 2:a, Sven Spjuth 3:a, Rune Friberg 4:a och Kurt Gustavsson 5:e. Väglaget var dåligt så det blev inga lysande tider.

Vid en tävling i Lerdala togs en 3:e plats av Folke Hermansson. Vid en märkestävling den 30 oktober 1937 erövrade 4 deltagare bronsmärket och 16 fick turistmärket.

ALLMÄN IDROTT

Vid föreningsmötet den 28 februari 1936 beslöts att anordna en terrängtävling för föreningens medlemmar. Tävligen genomfördes den 8 mars och i årsberättelsen heter det: "Solen sken över tävlingsbanan och snön låg i meter djupa drivor, blev antalet tävlande stort". Segrare vid denna första tävling blev Rune Friberg följd av Kurt Gustavsson och Gunnar Pettersson.

Vid Odensåkers Bollklubbs terrängtävling togs de tre första platserna i juniorklassen av Åke Andersson, Rune Friberg och Gunnar Pettersson. I seniorklassen blev Folke Hermansson 2:a.

Vid Timmersdala terrängtävling deltog tre juniorer och dessa erövrade lagpriset för juniorerna. Under år 1937 deltog föreningens medlemmar i en terrängtävling i Lerdala med en 1:a och en 3:e placering.

Ar 1938 hade föreningen för första gången med deltagare i Skaraborgsmästerskapen i terränglöpning som gick i Vårsås. Övriga tävlingar detta år var Moholmsterrängen, Lerdalaterängen och Tivedsterrängen.

Under år 1939 stod föreningen arrangör för en terränglöpning och en stafettlöpning genom Låstadbyn.

LEDAREBEKYMMER

Att föreningarna i dag har bekymmer med att få personer att ställa upp för föreningarnas verksamhet är ju ett känt faktum". Att dessa bekymmer har funnits tidigare framgår av ett protokoll från Låstad IS möte den 2 augusti 1950 där det § 5 står; "Mötet var redo för avslutning och ordf. Sven Aronsson höll ett tal där han erinrade om föreningens tillkomst 1936 och åren därefter samt den solidariska anda som då rådde inom föreningen, då alla kände ansvar för hela föreningen.

Han berörde också med exempel från de senaste festerna hur idrottsmän och medlemmar som har uppdrag att sköta inte bör uppträda.

Han manade därför föreningens medlemmar att sköta sig bättre i fortsättningen, till båtad för föreningen och dess gemensamma kamratanda och bättre idrottsliga prestationer. Hans anförande mottogs med applåder. Han förklarade mötet avslutat och därefter följde dans.

Folke Johansson
sekr".